

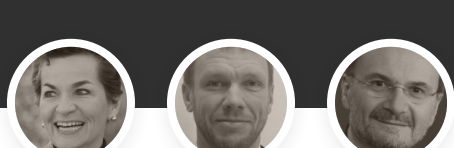

FOTO: Carina Johansen / NTB

13 OKT 21

Norges klimaforpliktelser

– av [Christiana Figueres](#), [Håvard Halland](#) & [Knut Anton Mork](#) –

Det som har skjedd i Norge den siste tiden kan ha store konsekvenser for hvilke klimaforpliktelser land vil påta seg under FNs klimakonferanse i Glasgow i november.

DEL ARTIKKEL

I august [anbefalte](#) en ekspertgruppe oppnevnt av Finansdepartementet at Statens pensjonsfond utland (Oljefondet) får et overordnet mål om nullutslipp innen 2050 for selskapene fondet har investert i, og at fondets aktiviteter [bør være i tråd med](#) Norges internasjonale klimaforpliktelser. Kort tid etter bekreftet Arbeiderpartiets statsministerkandidat, Jonas Gahr Støre, at dersom han ble valgt, ville han innføre et nullutslippsmål for fondet. Nå som Støre har gått seirende ut av valgkampen, er utfordringen å danne en koalisjonsregjering som gjør det mulig for ham å følge opp dette.

— “ —
Norge har nølt med å bruke fondet til å styrke sine egne klimaforpliktelser.
 — ” —

Statens pensjonsfond utland — med en markedsverdi på 1 400 milliarder dollar — er verdens største statseide fond. Men Norge har nølt med å bruke fondet til å styrke sine egne klimaforpliktelser. Norge er ikke alene om dette.

I henhold til dagens internasjonale avtaler, er klimaforpliktelser basert på utslipp som kommer fra hvert enkelt land (innen landets geografiske grenser). Utslipp knyttet til beholdningen av utenlandske verdipapirer blir ikke tatt med i landets klimaregnskap. Selv om ulike lands myndigheter nøyte undersøker hvilke utslipp som kommer fra egen økonomi, ser de som regel ikke på de statseide fondene. Som følge av dette, er det [bare ett statseid fond](#), Tysklands KENFO, som har skrevet under på FNs Net-Zero Asset Owner Alliance. Denne alliansen representerer rundt 6 700 milliarder dollar i forvaltede midler og har 46 pensjonsfond og forsikringselskaper blant sine medlemmer.

Norges enorme statseide fond eier ca. 1,4 % av alle børsnoterte selskaper i verden. Dermed er Norges nye holdning på dette området viktig — både symbolsk og rent praktisk. Den nye regjeringen kan støtte seg på [anbefalinger](#) fra [Olivier Blanchard](#), tidligere sjeføkonom ved Det internasjonale pengefondet, og andre som anbefaler at Oljefondet blir med i nullutslippsalliansen og gjør dette under [COP26](#).

— “ —
Norge bør gjøre mer.
 — ” —

Men Norge bør gjøre mer. Alt i alt utgjør verdens statseide fond rundt [10 000 milliarder dollar](#) i forvaltede midler — rundt syv ganger markedsverdien til det norske Oljefondet. Norge har det største statseide fondet i verden, og bør derfor gå i bresjen for en global bevegelse for å få de statseide fondene til å forplikte seg til nullutslipp under COP26.

Norge kan vise til en stolt historie med et aktivt internasjonalt diplomati. Norge har en svært kapabel utenriksstjeneste, og har spilt en viktig rolle som fredsmegler rundt om i verden. Norges Bank Investment Management, som forvalter Statens pensjonsfond utland, er en kompetent investor som er respektert av mange andre land. Til sammen gjør dette at Norge har gode muligheter til å få andre land med i en koalisjon av statseide fond med mål om null nettoutslipp.

Heldigvis har allerede noen statseide fond vist økte klimaambisjoner. Norge kan se til land som Frankrike, Irland, New Zealand, Singapore og De forente arabiske emirater for å finne potensielle partnere. Disse landenes statseide fond har sofistikerte investerings-team som er fullt kapable til å iverksette nullutslippsmål. Og når de gjør dette, vil forhåpentligvis andre statseide fond som foreløpig ikke har påtatt seg like store klimaforpliktelser, eller som har mer begrensede ressurser, ta del i det globale samarbeidet.

Som [den siste rapporten](#) fra FNs klimapanel minner oss om, er vinduet for å avverge en klimakatastrofe i ferd med å lukke seg — og det raskt. Likevel er mange land ikke villige eller i stand til å foreta de nødvendige utslippskuttene innen sine egne grenser.

— “ —
Norge, som har utmerket seg som internasjonal fredsforhandler, bør gripe anledningen til å lede en global bevegelse av statseide fond.
 — ” —

Under slike skjøre forhold, bør myndigheter som sitter på store beholdninger av utenlandske verdipapirer lete etter måter de kan dempe klimaendringene på, ikke bare innen sine egne grenser, men også gjennom alle verdipapirer de eier og som de kan påvirke. For Norge og flere av de oljerike araberlandene som har statseide fond til en markedsverdi som overstiger landets BNP opptil flere ganger, kan de største potensielle klimagevinstene komme fra endringer av porteføljene til de statseide fondene.

Land med statseide fond bør innse at det ikke lenger er nok å kun se på klimarisiko og klimarelaterte investeringsmuligheter. Land som bare gjør det med sine statseide fond, drar i realiteten fordel av klimakrisen uten å gjøre noe for å forhindre den.

Norge, som har utmerket seg som internasjonal fredsforhandler, bør gripe anledningen til å lede en global bevegelse av statseide fond. Med dette kan Norge etablere seg som en forkjemper for internasjonalt klimadiplomati. For et land som har bygget sin velstand på å pumpe olje og gass opp av havet og de utslipp som kommer som følge av den eksporten, er dette veien å gå.

Synspunktene som fremmes i denne artikkelen representerer ikke nødvendigvis synspunktene til OECD.

Oversatt av Marius Gustavson.

Copyright: Project Syndicate, 2021.

DEL ARTIKKEL

ANNET INNHOLD

28 AUG 20

Samfunnsverdi som rettesnor for Oljefondet

av [Linn-Anita Rustad](#)

30 AUG 17

På reise i oljefondets kjølvann

av [Trond Gram](#)

12 SEP 21

Lille Norge er ikke en egen planet

av [Catharina Bu](#)

KOMMENTARER

Følg oss:

facebook » / Twitter » / Instagram »

Våre bidragsytere / Om Agenda Magasin / Forside / Personvern / Meld deg på nyhetsbrevet

Ansvarlig redaktør: [Stian Brømark](#) • Org.nummer: 919118784 • © 2022 – AGENDA MAGASIN